

dosáhnout i určitých mezinárodních úspěchů, pokud udržíme objektivní, v dobrém slova smyslu akademický ráz bádání i sporů a pokud tradiční českou nápaditost a obratnost spojíme s úporným studiem, pracovitostí a výkonem.

V první části diskuse M. Illner na příkladu realizace projektu *Evropa 2000* ukázal přednosti i úskalí interdisciplinární spolupráce a snah o predikci. J. Alan přispěl k tématu rozdílu a možných směrů vzájemného doplňování tradičních a alternativních konceptů a metod upozorněním na typické jevy transformace, k nimž patří zejména úloha marginálních skupin. J. Kabele kritizoval organické slabiny makrostrukturálních kvantitativních šetření, jež neumožňují na rozdíl od kvalitativních metod narativních postihnout vznik nových sociálních poměrů. V diskusi k tomuto okruhu vystoupili i J. Krejčí z Anglie a I. Gaďourek z Holandska. Předsedající i někteří další účastníci diskuse podpořili znovu myšlenku kooperace různých přístupů k transformační realitě, mj. na příkladu marginálních skupin.

V dalším bloku diskutéri prokázali užitečnost konfrontace poznatků z různých oblastí a úrovní zkoumání: z výzkumu postojů vysokoškoláků k procesu transformace (kolegyně Šafránková), ze sociologie privatizova-

ných podniků (I. Hradecká a J. Vlášil), z regionální sociologie pohraničí (F. Zich). M. Čermáková přednesla informaci o výsledcích empirických výzkumů, potvrzujících hypotézu o spíše negativním vlivu počátků transformačních procesů na postavení žen, s nímž se však ženská populace zatím spíše smiřuje. Kolega Vacek vyšel z předpokladu, že hodnotové orientace obyvatelstva se zatím příliš nemění a že existující sociální smír je založen na předpokladu, že nebude docházet k dalšímu zhoršování postavení dělnictva. K tomu předsedající uvedl náměty na jiné způsoby zkoumání hodnotových orientací, umožňující zachycení některých skutečně závažných změn v postojích obyvatelstva (i když ani existenci a význam přechodných iluzí a přizpůsobovacích mechanismů neodmítl). V průběhu diskuse seznámila dr. Vacková plénum s aktuálním myšlenkovým odkazem J. E. Purkyně, jehož dílem se soustavně zabývá.

Živý charakter diskuse a zjevná atraktivita nadhrozených témat vyvolávají úvahy o možnosti zabývat se problematikou sociální transformace jako „průřezovým tématem“ na půdě společnosti soustavněji.

Pavel Machonin

Anketa Sociologického časopisu

V polovině minulého roku jsme čtenáře oslovili anketním lístkem, z něhož jsme se chtěli dozvědět o tom, jak náš časopis získáváte, zda jej čtete pravidelně, zda víte o anglické verzi a hlavně jsme očekávali vaše názory, na co by měl časopis klást důraz a co v něm postrádáte. Z celkového množství anketních lístků se jich vrátilo do redakce řádně vyplněných 25,7 %, tedy jen tato čtvrtina tlumočí názory naší čtenářské obce. Většinou je časopis získáván předplatným od PNS, ale 6 % čtenářů si jej zakoupilo u knihkupců a zcela výjimečně jej získali darem, tím je také zřejmé, kolik čtenářů čte náš časopis pravidelně. O anglickou mutaci projevilo zájem 7 % čtenářů. Co v časopise nejvíce postrádáte, jsou především překlady

článků zahraničních odborníků (55 %), větší množství informací o výzkumech (42 %) a ohlasy, diskuse a polemické příspěvky (33 %). Ve stejné míře (15-20 %) je zastoupeno vaše přání přečíst si více teoretických studií, přehledových článků a recenzí odborné literatury. V posledním bodu ankety jste mohli vyjádřit vlastní návrhy na podobu časopisu, nejvíce námětů přišlo v podobě „více srovnávací analýzy“, „studie o aktuálních problémech transformace“, „politologické problémy“, „aktuálnější rezonance na sociální ekonomiku“, „hospodářská mikrosféra (sociologie podniku, práce)“, ale také jste požadovali výsledky zahraničních výzkumů či globální statistické přehledy, řidčeji texty z dějin sociologie a přehledy nově vycházející literatury, ojediněle přišly náměty věnovat větší pozornost např. poradenské sociologii a

působení různých sociologických pracovníků (pracovišť?) a otiskovat studentské práce.

Děkujeme všem, kteří anketní lístek vyplnili a vrátili na adresu redakce, vážíme si vašich názorů a ujišťujeme vás, že podklady z ankety byly cenným zdrojem redakci a

redakční radě při práci na koncepci nového ročníku.

Vylosovaným účastníkem ankety se stal pan Oldřich Bartoš z Pardubic a získává od nás akademické vydání Sociologického slovníku, který vyjde v letošním roce.

Blahopřejeme.